

COUNTRY SNAPSHOTS

Key insights on children's mental wellbeing, early identification and support needs across Europe.

**EARLY
IDENTIFICATION**

**EMOTIONAL
WELLBEING**

**FAMILY
PARTNERSHIP**

**TEACHER
COMPETENCES**

**SUPPORTIVE
SCHOOLS**

Project Partners

Instytut Języka i Kultury Polskiej
im. Polskich Lotników w Gandawie
(Belgium)

DATEY
(Germany)

InterRegioForum
(Hungary)

Związek Nauczycielstwa Polskiego
(Poland)

Institutul pentru Dezvoltare
Integrată în Sănătate™
(Romania)

RegioNet
(Romania)

ALTER EDU
(Romania)

**Co-funded by
the European Union**

Co-funded by the European Union. The views and opinions expressed are solely those of the author(s) and do not necessarily reflect those of the European Union or the Foundation for the Development of the Education System (FRSE). Neither the European Union nor FRSE can be held responsible for them.

EARLY EDUCATION & PREVENTION CONTEXT

The research focused on children in grades **0–3** within early primary education. Teachers play a central role in recognising emotional, behavioural and social difficulties.

The national research involved **106** respondents across **4** groups: **40** teachers, **15** school principals, **15** psychologists/counsellors and **36** parents. Participants represented diverse educational settings, primarily in Flanders, complemented by information from Brussels and Wallonia.

Belgian schools face increasingly complex and interconnected mental-health challenges. Early identification, stronger cooperation with families and access to specialist support are key priorities.

WHO TOOK PART IN THE STUDY? (QUESTIONNAIRE)

TEACHERS

40

37.7%

SCHOOL PRINCIPALS

15

14.2%

SCHOOL PSYCHOLOGISTS/ COUNSELLORS

15

14.2%

PARENTS

36

34.0%

KEY FINDINGS (QUESTIONNAIRE)

MOST FREQUENTLY OBSERVED DIFFICULTIES

Emotional dysregulation and behavioural difficulties

66%

Anxiety, loneliness and social isolation (often hidden)

58%

Peer conflicts and aggressive behaviour

55%

Concentration problems and excessive screen use

47%

TEACHERS REPORT...

Rising emotional and behavioural difficulties in children

Externalising problems are easier to notice than internalising ones

Need more practical strategies for early recognition and support

Access to specialist support is limited due to long waiting lists

TOP TRAINING PRIORITIES

Emotional regulation

Trauma-informed practice

Communication with parents

Intercultural competences

Inclusive classroom strategies

INTEREST IN MINDPLAY TOOLS

82%

Child-friendly, play-based tools

74%

Practical tools integrated into everyday practice

68%

Tools that support early recognition and prevention

65%

Tools that support cooperation families

Schools and families need accessible, easy-to-use, professionally grounded tools that support children without increasing workload.

TOTAL NUMBER OF RESPONDENTS

106

FOCUS GROUPS (EDUCATORS & SCHOOL PROFESSIONALS)

Focus groups were conducted with teachers, school leaders, psychologists/pedagogues and parents to explore everyday practice, challenges, cooperation and expectations for MindPlay tools.

Focus groups with teachers (e.g. 20 teachers)

Discussions with school leaders

Discussions with psychologists/pedagogues

Parents' focus group

Schools from different regions in Flanders

FOCUS GROUP ASSESSMENT

4.62 / 5

Average evaluation score (very high level of satisfaction)

Practical & relevant discussions

Opportunity to exchange experiences

Clear activities & useful materials

All focus group discussions were evaluated very positively. Participants highlighted the relevance of the topics, the clarity of objectives, the quality of materials and the relaxed, constructive atmosphere.

MAIN NATIONAL CONCLUSION

Mental health and well-being in early primary education is a whole-school responsibility. Stronger early identification, family cooperation, access to specialist support and practical, child-friendly tools are essential.

MindPlay tools can support educators and families in recognising early signs and responding effectively.

Play-based and evidence-informed resources can strengthen prevention, reduce the impact of waiting lists and support inclusive education for all children.

Belgia – Prezentare generală a țării

Contextul educației timpurii și al prevenirii

Studiul belgian MindPlay a analizat starea de bine psihologică a copiilor cu vârste **cuprinse între 3 și 9 ani** prin intermediul unor grupuri de discuție și chestionare la care au participat profesori, directori de școli, psihologi, consilieri și părinți. Cercetarea a fost realizată în principal în **Flandra**, iar informațiile suplimentare furnizate de organizații din **Bruxelles și Valonia** au completat imaginea de ansamblu la nivel național. Având în vedere sistemul descentralizat de educație și sprijin din Belgia, studiul a luat în considerare și interacțiunea dintre școli și serviciile regionale de sprijin psihologic.

Cercetarea națională a implicat **106 de respondenți** din patru grupuri de părți interesate (**40 de profesori, 15 directori de școli, 15 psihologi/consilieri școlari și 36 de părinți**), completată de grupuri de discuție organizate cu educatori și profesioniști din mediul școlar. Participanții au reprezentat diverse medii educaționale, reunind perspective din practica la clasă, conducerea școlară, sprijinul de specialitate și familii.

Rezultatele indică faptul că școlile belgiene se confruntă din ce în ce mai mult cu **provocări complexe și interconectate în domeniul sănătății mintale**. Participanții au semnalat niveluri crescânde de dereglare emoțională, dificultăți comportamentale, anxietate, singurătate și izolare socială, alături de probleme de concentrare legate de utilizarea excesivă a ecranelor. O atenție deosebită a fost acordată copiilor proveniți din **medii de migranți și refugiați**, ale căror experiențe legate de traume, strămutare, bariere lingvistice și adaptare culturală creează vulnerabilități suplimentare care necesită un sprijin adaptat din punct de vedere cultural. Părțile interesate belgiene au subliniat, de asemenea, impactul instabilității familiale, al stresului cronic și al experiențelor negative din copilărie asupra bunăstării emoționale a copiilor.

Profesorii au subliniat că multe dificultăți emoționale rămân ascunse, deoarece copiii care se confruntă cu anxietate sau retragere socială nu perturbă adesea activitățile din clasă. În același timp, problemele comportamentale devin tot mai vizibile și impun cerințe tot mai mari asupra profesioniștilor din domeniul educației. Respondenții au descris o nevoie crescândă de strategii practice care să ajute la distingerea între comportamentul tipic de dezvoltare și semnele timpurii ale suferinței emoționale.

Studiul a relevat, de asemenea, că școlile au nevoie de o cooperare mai strânsă cu familiile, de un sprijin specializat mai amplu și de proceduri mai structurate pentru identificarea și intervenția timpurie. Participanții au subliniat în repetate rânduri că profesorii au nevoie de instrumente practice, adaptate copiilor, mai degrabă decât de sarcini administrative suplimentare. Prioritățile de formare s-au concentrat pe **reglarea emoțională, practicile bazate pe cunoașterea traumelor, comunicarea cu părinții, competențele interculturale și strategiile incluzive în clasă**. Părțile interesate din Belgia și-au exprimat, de asemenea, un interes puternic pentru instrumente de diagnostic și prevenire bazate pe joc, care pot fi integrate cu ușurință în practica zilnică din clasă, fără a crește volumul de muncă al profesorilor.

În ansamblu, concluziile studiului belgian prezintă bunăstarea mentală ca o **responsabilitate a întregii școli**, care depășește intervențiile individuale. Școlile au nevoie de sisteme de sprijin integrate, capabile să răspundă diversității crescânde, circumstanțelor familiale complexe și realităților sociale în rapidă schimbare. Proiectul MindPlay a fost perceput pe scară largă ca o oportunitate de a oferi resurse practice, bazate pe dovezi științifice, care să consolideze prevenirea, identificarea timpurie și sprijinul incluziv pentru toți copiii.

**Co-funded by
the European Union**

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene sau al Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

EARLY EDUCATION & PREVENTION CONTEXT

Teachers are often the first to notice changes in children's concentration, behaviour, emotions and peer relationships (age 5–9). Early identification relies mainly on individual observation and experience.

106 respondents took part in the study: 45 teachers, 16 school leaders, 15 school psychologists/counsellors and 30 parents. The findings reflect classroom, specialist, institutional and family perspectives.

Support is uneven: half of schools share or have no psychologist. Most schools rely on informal procedures and face barriers such as lack of time, training, large classes and limited specialist hours.

TOTAL PARTICIPANTS
106

WHO TOOK PART IN THE STUDY? (QUESTIONNAIRE)

TEACHERS

45

42.5%

SCHOOL
PRINCIPALS

16

15.1%

SCHOOL
PSYCHOLOGISTS/
COUNSELLORS

15

14.2%

PARENTS

30

28.3%

KEY FINDINGS (QUESTIONNAIRE)

MOST FREQUENTLY OBSERVED DIFFICULTIES (TEACHERS)

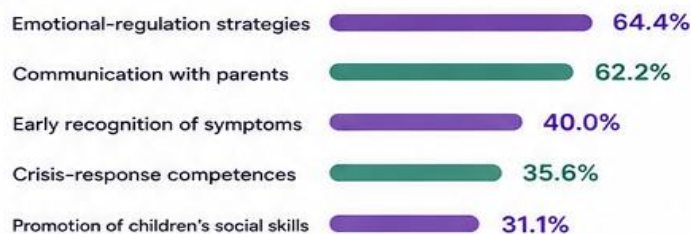
TEACHERS FEEL CONFIDENT IN EARLY RECOGNITION...

MAIN BARRIERS (SCHOOL LEADERS)

TOP PRIORITY COMPETENCE NEEDS (TEACHERS)

OPPORTENESS TO MINDPLAY TOOLS

Diagnostic games

Training modules

Integration games

Parent resources

Stakeholders are open to MindPlay solutions. Tools should be age-appropriate, practical, easy to use and supported by clear guidance and follow-up.

MAIN NATIONAL CONCLUSION

German schools and families recognise children's mental-health needs, but support depends heavily on individual teachers and limited specialist capacity.

MindPlay can strengthen early prevention by combining playful identification and prevention activities with teacher training, parental resources and clear intervention pathways.

Germania – Prezentare generală a țării

Contextul educației timpurii și al prevenirii

Studiul german realizat prin chestionarul MindPlay s-a concentrat asupra copiilor din ciclul primar timpuriu, acoperind în linii mari grupa de vârstă 5–9 ani. Profesorii sunt adesea primii profesioniști care observă schimbări în concentrarea copiilor, în reglarea emoțională, în comportament și în relațiile cu colegii. Cu toate acestea, identificarea timpuriei depinde în continuare în mare măsură de observația și experiența individuală, mai degrabă decât de instrumente de monitorizare aplicate în mod consecvent și de parcursuri de sprijin structurate.

Rezultatele arată că dificultățile emoționale și comportamentale fac parte din practica obișnuită din sala de clasă. Dintre cei 45 de profesori chestionați, 13 au raportat că se confruntă zilnic cu dificultăți legate de sănătatea mintală sau comportamentale, iar 24 – săptămânal. În total, acest lucru înseamnă că **82,2% dintre profesori se confruntă cu astfel de provocări cel puțin o dată pe săptămână**. Cele mai frecvente dificultăți observate au fost problemele de concentrare, semnalate de **71,1 % dintre profesori**, conflictele cu colegii de clasă de către **62,2 %**, dificultățile legate de anxietate de către **42,2 %**, hiperactivitatea sau impulsivitatea de către **35,6 %** și retragerea sau izolarea socială de către **28,9 %**.

Participanți

Studiul german realizat prin chestionar online a inclus **106 de respondenți**: profesori: **45**, psihologi școlari și consilieri: **15**, directori de școli și reprezentanți ai conducerii: **16** și părinți ai copiilor cu vârste cuprinse între 5 și 9 ani: **30**

Rezultatele reflectă perspectivele din sala de clasă, ale specialiștilor, ale instituțiilor și ale familiei. Acestea ar trebui interpretate mai degrabă ca o evaluare aplicată a nevoilor decât ca un studiu reprezentativ la nivel național.

Identificarea timpuriei și sprijinul disponibil

În general, profesorii se considerau capabili să recunoască dificultățile vizibile, dar încrederea lor era mai puțin constantă atunci când trebuiau să interpreteze semnale de avertizare subtile sau interiorizate. Doar 14 profesori se simțeau clar încrezători în ceea ce privește recunoașterea timpuriei, în timp ce 22 se simțeau încrezători doar într-o oarecare măsură și nouă nu se simțeau deloc încrezători. Dificultățile interiorizate — precum anxietatea tăcută, retragerea, tristețea și suprasolicitarea emoțională în rândul copiilor care nu perturbă ora — au fost descrise ca fiind deosebit de ușor de trecut cu vederea.

Instrumentele formale de monitorizare erau rar utilizate. Douăzeci și nouă dintre cei 45 de profesori au declarat că nu foloseau instrumente sau proceduri specifice. În cazul în care existau astfel de practici, acestea constau, de obicei, în consilii de clasă, scurte verificări ale stării emoționale, note de observație, sociograme, carduri emoționale și conversații individuale.

Accesul la sprijin profesional era, de asemenea, inegal: doar patru profesori au declarat că au beneficiat de sprijin profesional, supervizare sau formare, în timp ce 30 au beneficiat de acestea doar parțial și 11 nu au beneficiat deloc.

Conducătorii școlilor au confirmat natura fragmentată a sistemului de sprijin. Dintre cele 16 școli reprezentate, șapte au raportat proceduri formale de identificare timpurie, șapte s-au bazat pe proceduri informale, iar două nu aveau nicio procedură. Niciuna dintre școli nu avea un psiholog cu normă întreagă: opt angajau unul cu jumătate de normă, cinci împărțeau un psiholog cu alte școli, iar trei nu aveau psiholog. Astfel, **jumătate dintre școli fie împărțeau sprijinul de specialitate, fie nu aveau deloc psiholog școlar.**

Principalele obstacole și nevoile de competențe

Conducătorii școlilor au identificat lipsa de timp ca fiind cel mai răspândit obstacol, semnalat de 12 dintre cei 16 respondenți. Alte obstacole majore au inclus pregătirea insuficientă, clasele numeroase, lipsa instrumentelor practice, implicarea limitată a părinților și numărul insuficient de ore al psihologului.

Profesorii doreau cel mai frecvent să-și consolideze:

- strategiile de reglare emoțională: **64,4%**
- comunicarea cu părinții: **62,2%**
- recunoașterea timpurie a simptomelor: **40,0%**
- competențele de reacție în situații de criză: **35,6%**
- promovarea abilităților sociale ale copiilor: **31,1%**

Psihologii și consilierii au acordat, de asemenea, prioritate competenței cadrelor didactice în recunoașterea simptomelor și comunicarea preocupărilor către părinți. Aceștia au identificat stigmatizarea din partea părinților, conștientizarea limitată a cadrelor didactice, constrângerile de timp și comunicarea inconsecventă drept principalele obstacole în calea evaluării în timp util. Anxietatea, retragerea socială și dereglarea emoțională au fost considerate cele mai importante riscuri pe care viitoarele instrumente MindPlay ar trebui să le detecteze.

Perspectiva familiei

Răspunsurile părinților indică experiențe inegale în ceea ce privește cooperarea și sprijinul din partea școlii. Unsprezece dintre cei 30 de părinți au raportat că un profesor și-a exprimat îngrijorarea cu privire la starea de bine a copilului lor. Nivelul mediu de confort al părinților în a discuta despre sănătatea mintală cu profesorii a fost **de 2,7 din 5**, în timp ce satisfacția medie față de sprijinul oferit de școală a fost, de asemenea, **de 2,7 din 5**.

Părinții au solicitat cel mai adesea activități practice care ar putea fi utilizate acasă, videoclipuri explicative scurte, ateliere pentru părinți, sfaturi de comunicare și instrumente care să sprijine autoreglarea emoțională a copiilor. Douăzeci și opt de părinți au declarat că ar participa sau ar putea participa la ateliere pentru părinți, în timp ce 26 ar susține sau ar putea susține utilizarea jocurilor de diagnosticare în școli. Mai multe răspunsuri deschise au evidențiat dificultăți de concentrare, frustrare, anxietate școlară, bariere lingvistice, excluziune socială și perioade lungi de așteptare pentru sprijinul specialiștilor.

Așteptări privind MindPlay

Părțile interesate au manifestat o deschidere considerabilă față de soluțiile MindPlay. Dintre directorii de școli, 12 din 16 și-au evaluat deschiderea față de implementare cu nota patru sau cinci pe o scară de cinci puncte. Profesorii au manifestat o disponibilitate moderată până la puternică de a utiliza jocuri de diagnosticare, 23 din 45 alegând nota patru sau cinci.

Instrumentele solicitate cel mai frecvent de profesori au fost:

- jocuri de integrare pentru consolidarea relațiilor din clasă: **60,0%**
- jocuri de societate de diagnosticare: **48,9%**
- jocuri psihologice digitale: **40,0%**
- instrumente de comunicare pentru părinți: **35,6%**

Conducătorii școlilor au acordat prioritate în special jocurilor de diagnosticare, modulelor de formare a personalului, jocurilor de integrare și procedurilor clare de intervenție. În rândul tuturor grupurilor de părți interesate, se aștepta ca instrumentele să fie adecvate vârstei, bazate pe dovezi, ușor de utilizat, integrate în rutina școlară obișnuită și însoțite de interpretări clare și îndrumări de urmărire.

Concluzie principală

Rezultatele studiului din Germania arată că școlile și familiile recunosc nevoile copiilor în materie de sănătate mintală și bunăstare, dar sprijinul acordat rămâne în mare măsură dependent de inițiativa individuală a cadrelor didactice, de observații informale și de capacitatea limitată a specialiștilor. Principala lacună nu este lipsa de preocupare, ci lipsa de timp, de proceduri structurate, de specialiști accesibili și de instrumente practice.

MindPlay poate răspunde acestor nevoi prin combinarea activităților ludice de identificare timpurie și prevenire cu formarea cadrelor didactice, resurse pentru părinți și căi clare de intervenție. Cel mai mare potențial îl au instrumentele care ajută adulții să observe atât dificultățile vizibile, cât și cele mai puțin vizibile, să sprijine reglarea emoțională și relațiile cu colegii și să transforme observațiile în acțiuni coordonate și întreprinse la timp.

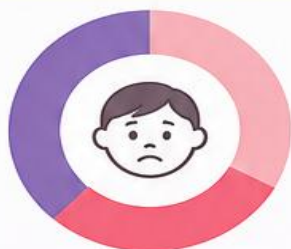

HUNGARY – COUNTRY SNAPSHOT

EARLY EDUCATION AND PREVENTION CONTEXT

The Hungarian MindPlay study focused on children in **Grades 0–3 (approximately 6–9 years of age)**. Teachers are the first professionals to notice emotional, behavioural, attention-related and social difficulties. Early prevention relies mainly on teachers' observation and experience, while schools still lack structured, non-clinical tools for early identification and intervention.

Limited access to specialists, increasing workload and the absence of standardised early screening procedures remain key challenges.

According to the survey,

66%

of teachers encounter mental health or behavioural difficulties daily,

30%

observe them weekly.

Most frequently observed difficulties:

attention and concentration problems, peer conflicts, hyperactivity, impulsivity, anxiety, emotional withdrawal, aggression, low frustration tolerance, psychosomatic complaints and difficulties in self-regulation.

THE STUDY INCLUDED

106
RESPONDENTS

50

Teachers

17

School
Principals

16

School
Psychologists,
Counsellors and
Development
Specialists

23

Parents

EARLY IDENTIFICATION

Schools identify concerns mainly through:

- continuous classroom observation

SYSTEM CHALLENGES

- shortage of psychologists and specialists
- large class sizes

WHAT SCHOOLS NEED

- practical classroom-ready tools
- play-based early identification methods

IMPLICATIONS FOR MINDPLAY

- non-clinical diagnostic games
- engaging play-based learning activities

Ungaria – Prezentare generală a țării

Contextul educației timpurii și al prevenirii

Studiul MindPlay din Ungaria s-a concentrat pe copiii **cu vârste cuprinse între aproximativ 6 și 9 ani**. În această etapă educațională, profesorii petrec cea mai mare parte a zilei școlare alături de copii și sunt, prin urmare, primii profesioniști care observă dificultățile emoționale, comportamentale, legate de atenție și sociale. Prevenția timpurie se bazează în primul rând pe observația continuă și pe experiența profesorilor, în timp ce școlile încă nu dispun de instrumente structurate, non-clinice, pentru identificarea și intervenția timpurie. Deși în multe școli există o cooperare multidisciplinară, participanții au subliniat în mod constant accesul limitat la specialiști, creșterea volumului de muncă al profesorilor și absența unor proceduri standardizate de screening timpuriu.

Studiul realizat prin chestionar online a inclus **106 de respondenți: profesori (50); directori de școli (17); psihologi școlari, consilieri și specialiști în dezvoltare (16); și părinți (23)**.

Rezultatele arată că problemele de sănătate mintală ale copiilor au devenit o parte obișnuită a vieții școlare de zi cu zi. Conform sondajului, **66 % dintre profesori se confruntă zilnic cu dificultăți de sănătate mintală sau comportamentale**, în timp ce **30 % le observă săptămânal**.

Printre preocupările semnalate cel mai frecvent se numără dificultățile de atenție și concentrare, conflictele cu colegii, hiperactivitatea, comportamentul impulsiv, anxietatea, retragerea emoțională, agresivitatea și tulburările psihosomatice.

Profesorii, directorii de școli, specialiștii și părinții au identificat în mod constant mai multe bariere sistemice care afectează prevenirea timpurie. Școlile se bazează în principal pe observația pedagogică, mai degrabă decât pe instrumente structurate de evaluare, sprijinul specializat este

adesea insuficient, iar profesorii au semnalat o creștere a sarcinii emoționale și profesionale. Cooperarea cu părinții a fost recunoscută ca fiind esențială, dar uneori dificilă, în special atunci când se discută despre dificultățile emoționale sau comportamentale ale copiilor. Participanții au subliniat, de asemenea, impactul crescând al utilizării excesive a ecranelor, al autoreglării emoționale reduse și al scăderii abilităților sociale în rândul copiilor mici.

În rândul tuturor grupurilor de părți interesate a existat un consens puternic asupra faptului că școlile au nevoie de **instrumente practice, bazate pe joc și ușor de utilizat**, care să sprijine recunoașterea timpurie, alfabetizarea emoțională, observarea comportamentală și cooperarea dintre profesori, specialiști și familii. Respondenții au subliniat că MindPlay ar trebui să ofere jocuri de diagnosticare non-clinice (jocuri cu orientare pedagogică care sprijină identificarea nevoilor de sprijin în învățare), activități gata de utilizare în clasă, îndrumare pentru profesori și resurse orientate către familie, care pot fi integrate în practica educațională de zi cu zi.

POLAND
COUNTRY SNAPSHOT

Early support. Stronger together.

The Polish MindPlay study highlights the central role of teachers in early recognition of emotional, behavioural and social difficulties and the importance of strong cooperation between schools, parents and specialists to support children's mental well-being.

**WHO TOOK PART
IN THE STUDY?**

A total of
89
respondents

40
TEACHERS

18
SCHOOL
PRINCIPALS

15
SCHOOL
PSYCHOLOGISTS /
COUNSELLORS

16
PARENTS

KEY FINDINGS**BIGGEST CHALLENGES****WHAT SCHOOLS NEED MOST**

Polonia – Prezentare generală a țării

Contextul educației timpurii și al prevenirii

Studiul MindPlay din Polonia s-a concentrat asupra copiilor cu **vârste cuprinse între 5 și 9 ani** care frecventează grădinița și primele trei clase ale școlii primare. Cercetarea confirmă faptul că profesorii joacă un rol central în recunoașterea timpurie a dificultăților emoționale, comportamentale și sociale, în timp ce psihologii, directorii de școli și părinții contribuie cu perspective complementare esențiale. Studiul evidențiază o cerere tot mai mare pentru o identificare timpurie structurată, o cooperare mai strânsă între școli și familii, precum și instrumente practice care să sprijine prevenirea, mai degrabă decât reacția la crize.

Rezultatele indică faptul că problemele de sănătate mintală devin din ce în ce mai vizibile în educația timpurie. Directorii de școli au identificat **dereglarea emoțională, conflictele cu colegii, anxietatea, dificultățile de învățare și problemele comportamentale** drept cele mai frecvente motive de îngrijorare. Deși profesorii se simt, în general, încrezători în recunoașterea semnelor de avertizare timpurie prin observația de zi cu zi, școlile continuă să se bazeze în principal pe **proceduri informale de identificare**. Doar **11%** dintre școlile chestionate au raportat că au implementat în mod formal proceduri de identificare timpurie, în timp ce **77%** s-au bazat pe observații și discuții informale ale profesorilor.

Studiul a inclus un total de 89 de respondenți din patru grupuri de părți interesate: 40 de profesori, 18 directori de școli, 15 psihologi/consilieri școlari și 16 părinți.

**Co-funded by
the European Union**

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene sau al Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

În ciuda accesului relativ bun la psihologi școlari în comparație cu mai multe țări partenere, capacitatea de specialitate rămâne insuficientă. Jumătate dintre școli aveau angajat un psiholog cu normă întreagă, în timp ce **44 %** se bazau pe sprijin cu normă parțială, ceea ce a dus la o disponibilitate limitată pentru prevenire și intervenție continuă. Profesorii au raportat că numărul tot mai mare de copii care au nevoie de sprijin, timpii lungi de așteptare pentru serviciile de specialitate și cerințele administrative tot mai mari obligă adesea școlile să adopte o abordare reactivă, mai degrabă decât una preventivă.

În rândul tuturor grupurilor de părți interesate, **cooperarea dintre familie și școală** s-a evidențiat ca una dintre cele mai mari provocări. Profesorii și directorii au descris situații frecvente în care părinții puneau la îndoială observațiile școlare, întârzieau evaluările diagnostice sau se așteptau ca școlile să rezolve problemele fără implicarea activă a familiei. Participanții au subliniat în mod constant că consolidarea comunicării cu părinții poate avea un impact mai mare asupra bunăstării copiilor decât doar formarea suplimentară în domeniul diagnosticului.

Profesorii au identificat ca fiind cele mai dificil de recunoscut **problemele de internalizare**, inclusiv anxietatea, retragerea, stima de sine scăzută și tristețea, deoarece acești copii perturbă rar activitățile din clasă și pot rămâne neobservați pentru perioade lungi de timp. În schimb, comportamentul agresiv, izbucnirile emoționale, impulsivitatea, dificultățile de atenție și reglarea emoțională deficitară erau mai vizibile și, prin urmare, aveau mai multe șanse să beneficieze de sprijin. Factorii de mediu — inclusiv instabilitatea familială, separarea părinților, expunerea excesivă la ecrane și oportunitățile limitate de dezvoltare a abilităților sociale — au fost evidențiate în mod repetat ca factori importanți care contribuie la dificultățile emoționale ale copiilor.

Participanții și-au exprimat sprijinul ferm pentru conceptul MindPlay. Școlile au apreciat în mod special **jocurile de diagnosticare, activitățile preventive de grup, modulele de formare a cadrelor didactice și cadrele practice de intervenție**, „ ” care pot fi integrate în practica zilnică din clasă. Părțile interesate au subliniat că instrumentele viitoare ar trebui să fie ușor de utilizat, să necesite o pregătire minimă, să funcționeze în condiții normale de clasă și să ajute cadrele didactice să interpreteze comportamentele copiilor, consolidând în același timp alfabetizarea emoțională, comunicarea și competența socială.

În ansamblu, rezultatele din Polonia demonstrează că școlile dispun de profesioniști dedicați, cu abilități puternice de observare, dar au nevoie de **structuri preventive mai sistematice, de parteneriate mai solide cu părinții, de o capacitate sporită a specialiștilor și de instrumente practice bazate pe dovezi** care să susțină intervenția timpurie înainte ca dificultățile să se agraveze.

EARLY EDUCATION & PREVENTION CONTEXT

Teachers play a central role in recognizing emotional, behavioural and social difficulties in children aged 5–9 (preparatory grade and Grades 1–3). Schools use practices such as emotional circles, storytelling, role-play, relaxation techniques and calm corners to support well-being.

The study involved **104 respondents** across 4 groups: **45 teachers**, **15 school principals**, **15 school psychologists/counsellors** and **29 parents**. Participants came from both urban and rural schools, with the majority of teachers having extensive professional experience.

Access to specialist support and formal early-identification procedures remains uneven: some schools lack full-time psychologists, and most rely on structured teacher observation and professional discussions.

WHO TOOK PART IN THE STUDY? (QUESTIONNAIRE)

TEACHERS

45

43.3%

SCHOOL PRINCIPALS

15

14.4%

SCHOOL PSYCHOLOGISTS/ COUNSELLORS

15

14.4%

PARENTS

29

27.9%

KEY FINDINGS (QUESTIONNAIRE)

MOST FREQUENTLY OBSERVED DIFFICULTIES

Concentration problems **77.8%**

Hyperactivity / impulsivity **68.9%**

Peer conflicts **64.4%**

TEACHERS FEEL...

Only somewhat confident in recognizing early warning signs

Do not use structured observation tools

TOTAL PARTICIPANTS

104

FOCUS GROUPS (TEACHERS & SCHOOL PROFESSIONALS)

37 teachers participated in

Miercurea-Ciuc (10)

România – Prezentare generală a țării

Contextul educației timpurii și al prevenirii

Studiul românesc „MindPlay” s-a axat pe copiii cu vârste cuprinse între 5 și 9 ani, care frecventează clasa pregătitoare și clasele I–III, unde profesorii joacă un rol central în identificarea dificultăților emoționale, comportamentale și sociale emergente. Studiul confirmă faptul că școlile sunt din ce în ce mai conștiente de importanța prevenirii timpurii și utilizează deja o serie de practici în sala de clasă pentru a sprijini bunăstarea emoțională a copiilor, printre care cercurile emoționale, povestirea, jocul de rol, tehnicile de relaxare și colțurile de liniște.

Cercetarea națională a implicat **104 de respondenți** din patru grupuri de părți interesate (45 de profesori, 15 directori de școli, 15 psihologi/consilieri școlari și 29 de părinți), completată de grupuri de discuție organizate cu educatori și profesioniști din mediul școlar. Participanții au reprezentat atât școli din mediul urban, cât și din mediul rural, majoritatea profesorilor având o vastă experiență profesională.

**Co-funded by
the European Union**

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene sau al Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Deși școlile demonstrează un angajament puternic față de bunăstarea copiilor, accesul la sprijin specializat și la proceduri formale de identificare timpurie rămâne inegal. Dintre școlile participante, doar două au raportat existența unor proceduri formale de identificare timpurie, în timp ce majoritatea s-au bazat pe observația structurată a profesorilor și pe discuții profesionale. De asemenea, nu toate școlile aveau acces permanent la un psiholog școlar, ceea ce evidențiază diferențele persistente în ceea ce privește sprijinul disponibil în diferite comunități.

Evaluarea studiului bazat pe grupuri de discuție

Grupurile de discuție au fost evaluate în ansamblu pozitiv. Participanții au apreciat relevanța temelor, oportunitatea de a face schimb de experiențe, claritatea activităților și orientarea practică a discuțiilor.

Grupul de discuție din Dârjiu a înregistrat un scor mediu de evaluare de 4,62 din 5, ceea ce indică un nivel foarte ridicat de satisfacție. Evaluarea de la Borsec a fost, de asemenea, descrisă ca fiind foarte pozitivă, în special în ceea ce privește claritatea obiectivelor, calitatea materialelor și atmosfera relaxată, deși participanții au sugerat o mai bună gestionare a timpului și o structurare mai clară a informațiilor. În cadrul celor patru grupuri, profesorii și-au exprimat un interes puternic pentru formarea practică, jocurile psihologice și de integrare, exemplele de caz și instrumentele care ar putea fi utilizate direct în sala de clasă. Cu toate acestea, raportul național disponibil nu oferă o distribuție procentuală completă pentru fiecare scor de evaluare din fiecare dintre cele patru grupuri de discuție; prin urmare, nu se poate raporta un „procentaj al scorurilor de la 1 la 5” pe deplin comparabil pentru toate locațiile.

Constatări cheie

Profesorii au descris provocările emoționale și comportamentale ca fiind o parte obișnuită a vieții școlare de zi cu zi. Cele mai frecvente dificultăți observate au fost problemele de concentrare (77,8 %), hiperactivitatea și impulsivitatea (68,9 %), conflictele cu colegii (64,4 %) și comportamentul agresiv sau de opoziție (57,8 %).

Deși, în general, profesorii s-au arătat încrezători în recunoașterea schimbărilor emoționale și comportamentale vizibile, mulți au raportat incertitudine atunci când trebuiau să distingă comportamentul tipic de dezvoltare de semnele de avertizare timpurie care necesită atenția unui specialist. Mai mult de jumătate (53,3%) s-au simțit doar oarecum încrezători în recunoașterea semnelor de avertizare timpurie, în timp ce 57,8% au raportat că nu utilizează instrumente structurate de observare.

Prioritățile de dezvoltare profesională s-au concentrat în principal pe competențele practice din sala de clasă, în special gestionarea comportamentului (77,8%), strategiile de reglare emoțională (71,1%) și reacția la situații de criză (51,1%). Profesorii au subliniat, de asemenea, solicitările emoționale ale muncii lor, cu un nivel mediu de solicitare de 4,11 din 5.

Interesul față de viitoarele instrumente MindPlay a fost constant ridicat. Profesorii au manifestat cel mai mare interes pentru jocurile de integrare (84,4%), jocurile de observare structurată și de sprijin pedagogic (64,4%), resursele de formare a cadrelor didactice și de comunicare cu părinții

(60%), în timp ce aproape 70% au indicat că ar fi dispuși să utilizeze astfel de instrumente în sala de clasă.

Participanții la grupurile de discuție au evaluat discuțiile foarte pozitiv, apreciind orientarea lor practică, relevanța și oportunitățile de schimb profesional. Grupul de la Dârjiu a obținut un scor mediu de satisfacție de **4,62/5**, în timp ce celelalte grupuri au fost, de asemenea, descrise ca fiind extrem de pozitive, în special în ceea ce privește utilitatea discuțiilor, a materialelor și a exemplelor practice. Deoarece raportul național nu oferă distribuții complete ale scorurilor pentru toate grupurile de discuție, nu se pot raporta procente comparabile fără a introduce date nejustificate.

Concluzia națională principală

Rezultatele din România arată că școlile și profesorii sunt foarte conștienți de nevoile emoționale, comportamentale și sociale ale copiilor, iar mulți dintre ei utilizează deja practici valoroase, precum cercurile emoționale, jocul de rol, povestirea, activitățile de relaxare și colțurile de liniște. Cu toate acestea, sprijinul rămâne în mare parte informal și depinde de fiecare profesor în parte, în timp ce accesul la psihologi, la proceduri structurate și la îndrumare practică variază considerabil între școli și comunități.

Prin urmare, principala prioritate pentru România este consolidarea prevenirii timpurii prin **instrumente de observare accesibile și nestigmatizante, formarea practică a cadrelor didactice, proceduri mai clare de sesizare și cooperare, o comunicare mai strânsă între școală și familie și un acces mai consistent la sprijinul specialiștilor**. MindPlay este probabil cel mai util atunci când jocurile sale sunt adecvate vârstei, atractive din punct de vedere vizual, ușor de implementat și însoțite de îndrumări clare cu privire la ceea ce ar trebui să observe profesorii, cum ar trebui să reacționeze și când este necesar sprijinul specialiștilor.

RAPORT © 2026 de DATEY Eyrich GmbH (DE), INSTITUTUL ADN (PL), Interregió Fórum Egyesület (HU), Fundația Regionet Centru de Dezvoltare Regională (RO), Filiala intercomunală a Uniunii Profesorilor Polonezi din Kutno (PL), ALTEREDU Nonprofit Kft (HU), Institutul pentru Limbă și Cultură Poloneză în memoria piloților polonezi din Gent (PL) – este licențiat sub licența CC BY 4.0

Pentru a vizualiza o copie a acestei licențe, accesați <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>

Co-funded by
the European Union

Cofinanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene sau al Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.